

Teenetemärkide väljapanek

1. Lindiga aumärkide sarga juurde väljapanekuks kinnitatakse need teenetemärkide padjale või patjadele, mis asetatakse vastaval alusel sarga jalutsisse. Kaitseliidu korraldatavatel matusetseremooniatel kasutatakse kuni kolme patja mahutavat alust.
2. Kui teenetemärke on rohkem kui patjadele mahub, võib teenetemärgid kinnitada suuremale väärrika kujundusega alusele (stendile) ja paigutada see tseremooniaruumi nähtavale kohale.
3. Juhul kui Kaitseliidu liikme matust korraldavad lahkunu omaksed ise ja soovivad matusetseremoonial panna sarga juurde välja lahkunule omistatud aumärke, võib kasutada teenetemärkide padja asemel muud sobivates mõõtmetes ühevärvilist patja või alust (nt tekstiiliga kaetud pildiraam). Oluline on silmas pidada, et teenetemärke kasutatakse neile kohase väärrikusega ja statuudis lubatud viisil.
4. Lindiga aumärgid kinnitatakse patjadele vastavalt nende hierarhiale, järjestades neid vasakult paremale. Võimalusel mahutatakse riiklikud teenetemärgid, Kaitseliidu Valgeristi I klass eraldi patjadele.
5. Täpsemad juhised teenetemärkide järjekorra kohta on Kaitseväe vormikandmiseeskirja teenetemärkide ja sõjaväeliste rinnamärkide kandmise korras (LISA 10), vt väljavõtet allpool. (Vt ka Kaitse Kodu! 6/2023, Mis järjestuses kanda Kaitseliidu ja Kaitseväe medaleid, lk 18-19.)

Teenetemärgid ühel padjal.

Teenetemärgid kahel padjal, Kaitseliidu Valgeristi I klass eraldi padjal.

Kolm patja, järjestatud vasakult paremale.

Kolm patja, tähtsaima medali padi keskel.

Teenetemärkide padja hoidmine matusekolonnis liikudes.

Fotod: Kaitseliit/Kristlin Kõrgesaar

Väljavõte Kaitseväge vormikandmiseeskirjast:

(Lisa 10. Teenetemärkide ja sõjaväeliste rinnamärkide kandmise kord. Kaitseväge vormikandmiseeskiri, kinnitatud Kaitseväge juhataja 21.07.2022 käskkirjaga nr 1206)

Lindiga aumärkide kandmise järjekord

10.25 Vabariigi Presidendi antavad riiklikud autasud (Vabadusristi aumärk, Riigivapi teenetemärk, Valgetähe teenetemärk, Kotkaristi teenetemärk, Eesti Punase Risti teenetemärk) – kantakse teenetemärkide seaduse kohaselt, kooskõlas teenetemärkide kandmise hea tavaga ning kõigist teistest teenetemärkidest eespool.

10.26 Kaitseliidu Valgerist I klass – kantakse peale Vabariigi Presidendi antavaid riiklikke autasusid.

10.27 Välisriikide riiklikud teenetemärgid, -ristid ja -medalid – kantakse vastavalt klassidele ning riikide prantsuskeelsete nimetuste tähestikulises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.

10.28 Kaitseministeeriumi teeneteristid – kantakse vastavalt teeneteristi klassidele.

10.29 Teiste ministeeriumide lindiga aumärgid – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja staatudile ning saamise ajalises järjekorras.

10.30 Kaitseväge ja Kaitseliidu aumärgid lindiga (v.a Kaitseliidu Valgerist I klass) – kantakse alltoodud järjestuses:

1	Kaitseväge teenetemärk lahinguliste teenete eest (möökadega)			
2	Kaitseväge teenetemärk kaitsealaste teenete eest			
3	Kaitseväge teeneterist riigikaitsealaste teenete eest (endine Kaitseväge eriteenete rist)			
4	Kaitseväge teeneterist eeskujuliku teenistuse eest (endine Kaitseväge eeskujuliku teenistuse rist)			
5	Maaväge teenetemärgi Kuldrist (I klass)	Õhuväge teeneteristi I klass	Mereväe teenetemärk Mereväe Rist	
6			Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe I klassi märk Kuldankur	
7	Maaväge teenetemärgi Hõberist (II klass)	Õhuväge teeneteristi II klass	Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe II klassi märk Hõbeankur	Kaitseliidu Valgeristi II klass
8	Maaväge teenetemärgi Pronksrist (III klass)	Õhuväge teeneteristi III klass	Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe III klassi märk Raudankur	Kaitseliidu Valgeristi III klass
9	Kaitseliidu teenetemärk (väljaandmine on lõpetatud) *			
10	Kaitseväge peastaabi teeneterist			
11	Rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides osalenu medal (teenistusmedal) (endine Rahuvalvaja medal)			
12	Kaitseväge pikaajalise teenistuse medal			
13	Kaitseliidu teenetemedali eriklass (teenistusmedal)			
14	Kaitseliidu teenetemedali I klass (teenistusmedal)			
15	Kaitseliidu teenetemedali II klass (teenistusmedal)			
16	Kaitseliidu teenetemedali III klass (teenistusmedal) **			
17	Mereväe NATO kontingendi medal (teenistusmedal)			
18	Vabadusvõitleja mälestusmedal (väljaandmine on lõpetatud)			
19	Mälestusmedal „10 aastat taastatud kaitseväge“ (väljaandmine on lõpetatud)			
20	Relvastatud Vastupanu Teeneterist (sisuliselt mälestusrist)			
21	Võidutule kandja medal (Kaitseliidu ülema poolt antav mälestusmedal)			

- 10.31 Välisluureameti teenetemedalid – kantakse vastavalt medali klassile.
- 10.32 Teiste riigiasutuste aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja statuudile ning saamise ajalises järjekorras.
- 10.33 Naiskodukaitse ning noorteorganisatsioonide Kodutütred ja Noored Kotkad aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja statuudile ning saamise ajalises järjekorras.
- 10.34 Kaitseväe üksuste teenetemärgid lindiga – kantakse saamise ajalises järjekorras.
- 10.35 Kaitseliidu Kooli teeneteristid ja -medal – kantakse vastavalt statuudile.
- 10.36 Rahvusvaheliste organisatsioonide (NATO, ÜRO jne) aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.37 Eesti riigikaitseliste vabaühenduste aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. ***
- 10.38 Välisriikide ametkondlikud aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.39 Välisriikide riigikaitseliste organisatsioonide aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.40 Välisriikide riigikaitseliste vabaühenduste aumärgid lindiga – kantakse saamise ajalises järjekorras.
- 10.41 Muude (usuorganisatsioonid, kohalikud omavalitsused jne) lindiga aumärkide kandmine vormikuuel on lubatud Kaitseväe juhataja loal. Neid aumärke kantakse riigikaitseliste vabaühenduste aumärkide järel ning saamise ajalises järjekorras.

MÄRKUS:

* Pärast Valgeristi III klassi ja punktis 9 nimetatud Kaitseliidu teenetemärki lisanduvad tabelisse Kaitseliidu keskkogu kinnitatud teenetemärgid: Kaitseliidu eriklassi teeneterist mõõkadega (väljaandmine lõpetatud 2023.a); Kaitseliidu eriklassi teeneterist (väljaandmine lõpetatud 2023.a); Kaitseliidu teeneterist (vastavalt klassile).

** Kaitseliidu taastaja mälestusristi kantakse Kaitseliidu III klassi teenetemedali järel, pärast tabelis toodud Vabadusvõitleja medalit (väljaandjaks kaitseminister), kuid enne mälestusmedalit „10 aastat taastatud Kaitseväge“ mälestusmedalit.

*** Siia punkti alla kuuluvad Admiral Pitka luurevõistluse, Erna retke, Põrgupõhja retke, Taasiseseisvumise kaitsja jt MTÜ-de ja seltside (sh ohvitseride kogude) poolt antavad lindiga medalid sõltumata nimetusest.